

PRIMES
Green Public Procurement

Co-funded by the Intelligent Energy Europe
Programme of the European Union

Zaļais publiskais iepirkums spuldzēm

Organizācijas: Latvijas Vides investīciju fonds un Valsts Reģionālās attīstības aģentūra

- Zaļā publiskā iepirkuma izmantošana
Elektronisko iepirkumu sistēmā

Parastais iepirkums

Valsts iestādes un pašvaldības
turpina pirkt kvēlspuldzes

Zaļais (energoefektīvais) iepirkums

Valsts un pašvaldību
iestādes izvēlas LED
spuldzes

Ietaupījumu iespēja

Ja visu 2 gadu laikā pirktu kvēlspuldžu vietā pirktu LED spuldzes: samazinātos CO₂ emisijas (90 t/CO₂), enerģijas patēriņš (510 MWh), izmaksas (100 tūkstoši ERU)

Šo publikācijas veidni izstrādāja GPP 2020 un tālāk pārveidoja PRIMES projekts. Vairāk informācijas par GPP 2020 skatīt šeit:
www.gpp2020.eu

GPP
2020 | procurement
for a low-carbon
economy

Ievads

1.1 ĪSUMĀ

Latvijas Valsts reģionālās attīstības aģentūra (VRAA) uztur Latvijas centrālo iepirkumu sistēmu. Tā ļauj valsts iestādēm un pašvaldībām iegādāties preces Elektronisko iepirkumu sistēmā (EIS), nerīkojot atsevišķus atsevišķus iepirkumus. Lai preces vai pakalpojumi nokļūtu elektroniskajā katalogā, VRAA veic centralizēto iepirkumu, lai izvēlētos pretendētus ar tehniskajām prasībām atbilstošu piedāvājumu un zemāko cenu diapazonā. Elektronisko iepirkumu sistēmas priekšrocība ir valsts un pašvaldības iestāžu iekonomētais laiks, kas būtu jāpatērē atsevišķu iepirkumu rīkošanai, kā ekonomijas iespēja uz „liela klienta“ statusa un zināšanu rēķina. Ja E-katalogā ir vairāki pretendenti atsevišķiem preču veidiem, tad starp dažādiem piedāvātājiem būs zemākās cenas konkurss brīdī, kad pašvaldība vai valsts iestāde izvēlēsies attiecīgās preces. E-katalogs apkalpo visas Latvijas valsts iestādes, bet pašvaldības tam var pievienoties brīvprātīgi.

2

1.2 SITUĀCIJAS APRAKSTS

Lai gan E-katalogā ir laba LED lampu, vēl aizvien valsts iestādes un pašvaldības labprātāk pērk kvēlspuldzes: tās tiek pirktas divreiz biežāk kā LED lampas (E27 un E14 grupā). Viens no skaidrojumiem ir ievērojamās cenu atšķirības iegādes brīdī (kvēlspuldze E-katalogā maksā 0,27 Euro bez PVN, atbilstošas LED lampas ir 9-24 reizes dārgākas), kā arī iesakņojies uzskats, ka LED lampām ir īsāks kalpošanas ilgums un sliktāka funkcionalitāte, kam šobrīd nav pamatojuma.

1.3 RISINĀJUMI

Lai demonstrētu LED un kvēlspuldžu atšķirību, ar dzīves cikla izmaksu kalkulatoru aprēķināja vides un ekonomiskos rādītājus, ko rada kvēlspuldžu iepirkums.

Iepirkuma raksturojums

- **Iepirkuma priekšmets:** LED- un kvēlspuldzes E-kataloga dalībniekiem (valsts iestādēm un pašvaldībām)
- Līguma vērtība (2 gados): LED spuldzes 56 647 € (bez PVN) un kvēlspuldzes 7276 € (bez PVN)
- Iepirkuma veids: atklāts konkurss, balstoties uz iepriekš noslēgto vispārīgo vienošanos “Par saimniecības preču piegādi Elektronisko iepirkumu sistēmas dalībniekiem”
- Līguma veids: tiešais piegādes līgums

Iepirkuma mērķi

Mērķis ir piedāvāt pašvaldībām un valsts iestādēm spuldzes, un veicināt ekonomiskāko spuldžu izvēli.

Iepirkuma metode

Šis ir centralizētais iepirkums, kura rezultātā tiek ieļautas preces E-katalogā, piedāvājot labāko cenu pirkšanas brīdī. Kvalitātes prasības tika iekļautas gan iepirkuma tehniskajā specifikācijā, gan līguma izpildes prasībās (vispārīgā vienošanās).

Tehniskais raksturojums	Kvēlspuldzes	LED spuldzes
Cokols	1) E 27 2) E 14	1) E 27 2) E 14
Spožums, lumenos	Nav noteikts (parasti 450)	Dažādi, variācijas no 240-1050
Strāvas patēriņš, W	40	Dažādi, variācijas no 3-13
Garantijas laiks, mēneši	12	1) 12 2) ar pagarinātu garantijas laiku 36

Kritēriju izstrāde

Valsts reģionālās attīstības aģentūras eksperti izstrādāja kritērijus, vadoties no tirgus izpētes.

Rezultāti

PRIMES projekta eksperts aprēķināja spuldžu dzīves cikla izmaksas, izmantojot projekta "Buy Smart" kalkulatoru spuldzēm, bet mainot dažus pieņēmumus (piemēram, spuldžu nomaiņas izmaksas (25 eiro / h), spuldžu izmantošanas ilgums 4 h / dienā, kalpošanas ilgums atbilst līdz garantijas laikam). Šie pieņēmumi ir ļoti konservatīvi un par "labu" kvēlspuldzēm. Aprēķini balstās uz Latvijas Reģionālās attīstības aģentūras sniegtajiem datiem par iegādāto dažādu veidu spuldžu daudzumu no E-katalogā 2 gadu garumā, un piemērojot GPP2020 emisijas koeficientus enerģiju (0,150 kgCO₂ / kWh). Elektroenerģijas tirgus cena aptuveni 0,14 eiro / kWh.

2 gadus laikā iegādāto kvēlspuldžu skaits: 27 324

Aprēķinātais izmaksu un enerģijas patēriņa samazināšanas potenciāls, ja kvēlspuldžu vietā pirktu LED gaismas spuldzes.

Aprēķini 27 324 spuldzēm	CO ₂ e emisijas		Enerģijas patēriņš		Dzīves izmaksas cikla	
	t	%	MWh	%	Tūkstošiem	%
Kvēlspuldzes, garantijas laiks 12 mēneši	120		800		172	
... LED lampas ar 12 mēnešu garantijas laiku	24		160		135	
... LED lampas ar 12 mēnešu garantijas laiku	30		203		65	
Ietaupījums, ja visu kvēlspuldžu vietā pirktu LED lampas, un to dzīvildze atbilstu garantijas laikam						
... LED lampas ar 12 mēnešu garantijas laiku	95	80%	637	80%	37	22%
... LED lampas ar 36 mēnešu garantijas laiku	89	75%	600	75%	107	62%

Neskatoties uz daudz augstāku cenu pirkšanas brīdī, LED spuldzes atmaksājas jau viena gada laikā, salīdzinot ar daudz lētākajām, bet enerģiju intensīvi patērējošām kvēlspuldzēm. Iepērkot LED lampas ar ilgāku (3 gadu) garantijas laiku, to dzīves cikla izmaksas ir pat 2-3 reizes zemākas kā kvēlspuldzes.

Gūtās mācības

Vecas tradīcijas ir ļoti spēcīgas, tāpēc papildus informēšana par energoefektīvu spuldžu ieguvumiem varētu veicināt videi draudzīgāku izvēli.

Saziņai

zane.bilzena@lvif.gov.lv; jana.simanovska@lvif.gov.lv

4

Par PRIMES

PRIMES projekts sešās Eiropas valstīs - Dānijā, Zviedrijā, Latvijā, Horvātijā, Francijā un Itālijā - palīdz pašvaldībām īstenot zaļo publisko iepirkumu, pārvarot resursu un zināšanu trūkuma radītās barjeras.

PRIMES mērķis ir attīstīt valsts un pašvaldību iepirkuma veicēju pamat prasmes un sniegt dažādus paraugus un citus instrumentus, kas palīdzētu ieviest zaļā publiskā iepirkuma konkursus, tādējādi ietaupot enerģiju un mazinot CO₂ emisijas - www.primes-eu.net

Par GPP 2020

GPP 2020 projekts palīdz ieviest zemu oglekļa dioksīda emisiju iepirkumus Eiropā, tādējādi palīdzot sasniegt Eiropas Savienības mērķus klimata politikā līdz 2020 gadam: samazināt siltumnīcefekta gāzu emisijas par 20%, palielināt atjaunīgās enerģijas īpatsvaru par 20%, un palielināt energoefektivitāti par 20%.

Šim nolūkam GPP 2020 ietvaros tiks īstenoti vairāk kā 100 zemu oglekļa dioksīda emisiju iepirkumus, radot būtisku CO₂ emisiju samazinājumu. Turklāt GPP 2020 īsteno arī veiktspējas celšanas programmu, tostarp organizējot apmācības un pieredzes apmaiņu. www.gpp2020.eu

Atbildību par šīs publikācijas saturu pilnībā uzņemas tās autori. Tā ne vienmēr atspoguļo Eiropas Komisijas skatījumu. Ne EASME, ne Eiropas Komisija nav atbildīga par tajā ietvertās informācijas izmantošanu.

Co-funded by the Intelligent Energy Europe
Programme of the European Union

Atruna

Šī publikācija satur vispārīgu informāciju par šeit aprakstīto iepirkuma procedūru, un tā ir domāta kā vispārīgas vadlīnijas. To nevar uzskatīt par juridisku konsultāciju. Gadījumā, ja Jums rodas kādi jautājumi, lūdzu, sazinieties ar projekta partneri Latvijā, kā norādīts šajā dokumentā.

